

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr.

van **MERCINA CLAESEN**

datum: 18 februari 2025

---

aan **CAROLINE GENNEZ**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

Sociale diensten van de jeugdrechtbank (SDJ's) en ondersteuningscentra jeugdzorg (OCJ's) - Werklast

De sociale diensten van de jeugdrechtbank en de ondersteuningscentra jeugdzorg ervaren al verschillende jaren een hoge werkdruk. De kwalitatieve opvolging van dossiers kan daardoor in het gedrang komen en de doorlooptijd van dossiers kan oplopen.

In 2021 werd er al een werklastmeting uitgevoerd om de werkdruk in kaart te brengen. Daaruit bleek dat de werkdruk en caseload zeer hoog lagen. Er werden toen extra middelen uitgetrokken om te zorgen voor een structurele versterking. Die structurele versterking maakte ook deel uit van het crisis- en investeringsplan in de jeugdhulp. Maar er waren nog andere factoren, naast het personeelstekort, die meespeelden in de hoge werkdruk. Parallel aan die personeelsversterking werd ook een actieplan uitgewerkt waarin werd bekeken hoe er werk kan worden gemaakt van een in- en uitstroombeleid ten voordele van kinderen, jongeren en hun gezinnen en dat in actief partnerschap met externe (hulpverlenings)partners.

1. Hoeveel personeel is er momenteel tewerkgesteld bij de ondersteuningscentra jeugdzorg en sociale diensten van de jeugdrechtbank?
  - a. Op 31/12/2024 waren er 477 VTE consulenten tewerkgesteld bij de ondersteuningscentra jeugdzorg (OCJ) en de sociale diensten jeugdrechtbank (SDJ).
2. Is er zicht op de huidige caseload van de ondersteuningscentra jeugdzorg en sociale diensten jeugdrechtbank? Zo ja, graag een overzicht. Zo niet, welke initiatieven neemt de minister daarrond?
  - a. Opgroeien beschikt over een werklastmodel voor de consulenten dat de huidige t.o.v. de gewenste caseload plaatst, volgens de verwachtingen, processen en bestaande volumes.

Dit model toont aan dat de gemiddelde theoretische caseload momenteel per OCJ-consulent 50 cases en per SDJ-consulent 62 cases bedraagt. Dit houdt geen rekening met afwezigheden van medewerkers en onvolledige invulling van het personeelskader, waardoor de caseload per consulent in realiteit iets hoger ligt
3. Hoe evalueert de minister de huidige caseload en werkdruk bij de sociale diensten van de jeugdrechtbank en de ondersteuningscentra jeugdzorg? Neemt zij nieuwe initiatieven daarrond?

- a. De werkdruk bij consultants wordt continu gemonitord. Op basis van deze inzichten worden gerichte initiatieven genomen om de werkbelasting te verlagen.

De werklust binnen de OCJ's en SDJ's wordt voornamelijk bepaald door drie cruciale factoren: de instroom van dossiers, de uitstroom en de samenwerking met professionele actoren op casusniveau. Momenteel loopt een interne oefening rond de organisatie van OCJ en SDJ, met als doel het regeerakkoord zo krachtig mogelijk uit te voeren en de kwaliteit van de dienstverlening verder te versterken, bijvoorbeeld door het verder rationaliseren van het instroombeleid en het versterken van de samenwerking tussen OCJ en SDJ.

Daarnaast blijven wachttijden en het beschikbaar aanbod van externe hulp een belangrijke uitdaging. Nog te vaak is er geen passend hulpaanbod beschikbaar voor kinderen die opgevolgd worden door OCJ of SDJ. Binnen het masterplan Jeugdhulp & Jeugdbescherming wordt mee in scope genomen hoe we de meest kwetsbare kinderen en jongeren sneller en beter kunnen ondersteunen.

Tot slot neemt Opgroeien maatregelen om de personeelsbezetting binnen deze diensten te optimaliseren.

4. Hoe wordt de werklust structureel gemonitord?

- a. Via het werklustmodel wordt de werklust op regelmatige tijdstippen gemonitord.

5. Wat is de gemiddelde doorlooptijd van een dossier bij de ondersteuningscentra jeugdzorg en de sociale diensten jeugdrechtsbank? Hoe evalueert de minister die doorlooptijd? Naar welke doorlooptijd wordt er gestreefd?

- a. De gemiddelde doorlooptijd van afgesloten dossiers OCJ bedroeg in 2024 551 dagen; de gemiddelde doorlooptijd van afgesloten dossiers SDJ bedroeg in 2024 1636 dagen.

Er is geen algemeen streefcijfer bepaald, gezien het belang om steeds op casusniveau te blijven kijken naar wat nodig is ten voordele van betrokken cliënt.

6. Wat is de huidige stand van zaken rond het instroom- en uitstroombeleid van deze diensten? Waar zitten momenteel nog knelpunten en hoe en binnen welke termijn kan dit geoptimaliseerd worden?

- a. In 2024 zien we een stijging in het aantal unieke cliënten met een aanmelding bij OCJ (+19%) en SDJ (+4%) ten opzichte van 2019. We verkennen de mogelijkheden van (outreaching) consult om deze aanmelders beter te ondersteunen in het omgaan met situaties van verontrusting zodat er minder, maar wel correcte aanmeldingen zijn.

Daarnaast wordt er bewuster omgegaan met het afsluiten van dossiers. Sinds 2021 zien we een jaarlijkse toename van het aantal afgesloten dossiers in alle regio's. De focus op een gerichte uitstroom werpt zijn vruchten af. Door vanaf de start helder te formuleren welke zorgen er zijn,

waaraan gewerkt moet worden en wat als 'goed genoeg' wordt beschouwd, in nauwe samenwerking met ouders, het informele netwerk, betrokken professionals en jeugdrechters, wordt meer gericht gewerkt. Dit vertaalt zich in een stijging van afgesloten dossiers: in 2024 zien we een toename van +37% bij OCJ en +65% bij SDJ ten opzichte van 2020.

7. Welke initiatieven neemt de minister nog om ervoor te zorgen dat kwalitatieve en tijdige dienstverlening van de ondersteuningscentra jeugdzorg en de sociale diensten jeugdrechtbank gegarandeerd blijft?
  - a. Zie vraag 3 en 6.